

RS AU § 196 Uppdrag. Omlandsutveckling och åtgärder med anledning av bildandet av Bästräsk nationalpark

Ärendenummer: RS 2025/404

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regiondirektören får i uppdrag att, i samverkan med relevanta aktörer, genomföra en seminarierie kring omlandsutveckling med koppling till nationalparken Bästräsk. Seminarieriens innehåll utgår från besöksnäringstrategin, platsvarumärket Gotland och utvecklade samverkansformer för landsbygdsutveckling.

Sammanfattning

Regionstyrelsen har i tidigare beslut 2023-11-22, § 369 (RS 2022/360) gett regiondirektören i uppdrag att arrangera möten för att sprida kunskap, inspiration och samverkan kring omlandsutveckling i anslutning till den kommande nationalparken vid Bästräsk. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att detta genomförs i form av en seminarierie med öppna och tematiska möten – så kallade "skaparverkstäder" – som skapar utrymme för kunskapsutbyte, gemensam idégenerering och nätverkande mellan boende, företag och andra utvecklingsaktörer.

Teman för seminarierna grundar sig i förstudie Omlandsprojekt (RS 2022/360), regional besöksnäringstrategi för Gotland mot 2030, platsvarumärket Gotland och ambitionen att utveckla långsiktiga samverkansformer för landsbygdsutveckling. De berör exempelvis nationalparkens värden, tillgänglighet och hållbar infrastruktur, regenerativ turism, ö-lägets utmaningar och möjligheter, platsens identitet och attraktionskraft, samt hur man utvecklar samsyn mellan boende och besökare.

Seminariernas teman är valda för att stödja besöksnäringstrategins fem strategiska riktningar – att utvecklingen ska präglas av platsutveckling före destinationsutveckling, ta sin utgångspunkt i Gotlands styrkor, genomsyras av ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet, främja innovation och kunskapsdelning, samt bygga på stärkt samverkan mellan aktörer. Seminarierien syftar också till att konkretisera Gotlands platsvarumärke med dess fem kärnvärden: livskraft, närhet, kreativitet, magiskt och omställning.

Seminarierien samplaneras med bildandet av nationalparken och planeras starta i samband med att propositionen om bildandet lämnas till riksdagen. Vid behov kan serien fortsätta även efter parkens öppnande för att säkerställa att insatsen sker i rätt tid för aktörerna.

Förvaltningens bedömning är att detta är en ändamålsenlig och strategiskt viktig insats för att främja hållbar utveckling i och omkring nationalparken Bästeträsk.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att en seminarieserie där teori, praktik och gemensamt idéskapande kan bidra till en omlandsutveckling på det sätt som den regionala besöksnäringstrategin förespråkar. Vidare har de en koppling till utveckling av platsvarumärket Gotland. Under seminarieserien tas hänsyn till hur samverkansformerna för landsbygdsutveckling utvecklas.

Det är avgörande att seminarieserien ligger rätt i tid för intresserade aktörer. Därför bör seminarieserien genomföras när det finns beslut om nationalparkens bildande.

Regional besöksnäringstrategi för Gotland mot 2030 har legat till grund för teman i seminarieserien som föreslås. Regionstyrelseförvaltningen anser därmed att Region Gotlands insats för omlandsutveckling kring nationalparken bidrar till besöksnäringstrategins förverkligande.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Åsa Dammström, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-20